EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 9.11.2005
KOM(2005) 559 lopullinen

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Turkin liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista

(komission esittämä)
{SEK(2005) 1426}

PERUSTELUT

Joulukuussa 2002 Kööpenhaminassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto palautti mieliin vuonna 1999 Helsingissä tehdyn päätöksen, jonka mukaan Turkki on ehdokasvaltio, jonka on määrä liittyä unioniin. Eurooppa-neuvosto oli erittäin tyytyväinen merkittäviin edistysaskeliin, joita Turkki oli ottanut täyttääkseen Kööpenhaminan kriteerit, ja määritti tietyt lisätoimia edellyttävät ensisijaiset tavoitteet. Eurooppa-neuvosto päätti, että Turkin avustamiseksi kohti EU:n jäsenyyttä Turkkia koskevaa liittymisstrategiaa olisi tehostettava, ja komissiota pyydettiin toimittamaan ehdotus tarkistetuksi liittymiskumppanuudeksi, joka oli hyväksytty ensimmäisen kerran vuonna 2001.

Maaliskuussa 2003 komissio esitteli Turkin tarkistetun liittymiskumppanuuden, jonka neuvosto hyväksyi. Lokakuussa 2004 antamassaan suosituksessa komissio ehdotti jatkuvuuden ja poliittisen uudistusprosessin peruuttamattomuuden takaamiseksi, että EU:n olisi edelleen seurattava poliittisten uudistusten etenemistä erittäin tarkasti. Komissio ehdotti ennen muuta tarkistetun liittymiskumppanuuden hyväksymistä vuonna 2005. Joulukuussa 2004 neuvosto totesi päätelmissään, että Euroopan unioni seuraa edelleen erittäin tarkasti poliittisten uudistusten etenemistä tarkistetussa liittymiskumppanuudessa määritettyjen uudistusprosessin keskeisten tavoitteiden perusteella.

Tämä kolmas liittymiskumppanuus perustuu neuvoston asetuksen (EY) N:o 390/2001 säännöksiin, joiden mukaan neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta Turkkia koskevan liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista, välitavoitteista ja edellytyksistä sekä siihen myöhemmin tehtävistä merkittävistä muutoksista.

Liittymiskumppanuudessa luetellaan lyhyen ja keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet maan valmistautuessa yhdentymään entistä tiiviimmin Euroopan unioniin. Turkin odotetaan vastaavan liittymiskumppanuuteen laatimalla suunnitelman, johon sisältyy aikataulu ja erityistoimet liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Ensisijaisten toimien täytäntöönpanossa tapahtuvaa edistystä valvotaan assosiaatiosopimuksessa määritettyjen soveltuvien mekanismien ja komission määräaikaiskertomusten avulla.

Ehdotetulla neuvoston päätöksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Edellä esitetyn perusteella komissio pyytää neuvostoa hyväksymään liitteenä olevan päätösluonnoksen.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Turkin liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Turkille osana liittymistä valmistelevaa strategiaa annettavasta avusta ja erityisesti liittymistä valmistelevan kumppanuuden luomisesta 26 päivänä helmikuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 390/2001[1] ja erityisesti sen 2 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (EY) N:o 390/2001 mukaan neuvosto päättää komission ehdotuksesta määräenemmistöllä Turkkia koskevan liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista, välitavoitteista ja edellytyksistä sekä siihen myöhemmin sovellettavista merkittävistä muutoksista.

(2) Komission vuonna 2004 antamassa Turkkia koskevassa suosituksessa[2], korostettiin, että EU:n olisi edelleen seurattava poliittisten uudistusten etenemistä liittymiskumppanuudessa määritettyjen uudistusprosessin keskeisten tavoitteiden perusteella ja että vuonna 2005 olisi esitettävä tarkistettu liittymiskumppanuus.

(3) Tämän perusteella neuvosto hyväksyi vuonna 2001 ja 2003 liittymiskumppanuuden Turkin kanssa[3].

(4) Joulukuussa 2004 Eurooppa-neuvosto totesi päätelmissään, että Euroopan unioni seuraa edelleen erittäin tarkasti poliittisten uudistusten etenemistä liittymiskumppanuudessa määritettyjen uudistusprosessin keskeisten tavoitteiden perusteella.

(5) Jäsenvaltiot aloittivat 3 päivänä lokakuuta 2005 neuvottelut Turkin kanssa Turkin liittymisestä Euroopan unioniin. Neuvottelujen eteneminen riippuu Turkin edistymisestä liittymiseen valmistautumisessa. Edistymistä mitataan muun muassa säännöllisesti tarkistettavan liittymiskumppanuuden täytäntöönpanolla.

---

1 EYVL L 58, 28.2.2001, s. 1.

2 KOM (2004) 656 lopullinen, 6.10.2004.

3 Neuvoston päätös 2001/235/EY, annettu 8. maaliskuuta 2001 (EYVL L 85, 24.3.2001, s. 13) ja neuvoston päätös 2003/398/EY, annettu 19. toukokuuta 2003 (EUVL L 145, 12.6.2003, s. 40).

(6) Turkin odotetaan valmistautuvan jäsenyyteen laatimalla suunnitelman, johon sisältyy aikataulu ja erityistoimet liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Turkin liittymiskumppanuuden periaatteet, ensisijaiset tavoitteet, välitavoitteet ja edellytykset luetellaan tämän päätöksen liitteessä, joka on sen erottamaton osa.

2 artikla

Liittymiskumppanuuden toteuttamista tarkastelevat ja valvovat assosiaatiosopimuksella perustetut elimet ja neuvosto komission esittämien vuosikertomusten perusteella.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä […].

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

Turkki: Vuoden 2005 liittymiskumppanuus

1. JOHDANTO

Luxemburgissa joulukuussa 1997 kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätti, että liittymiskumppanuus on olennainen osa liittymistä valmistelevaa vahvistettua strategiaa, ja sillä otetaan käyttöön kaikki ehdokasmaille suunnattavat tukimuodot yhteen kehykseen yhdistettyinä. Tällä tavoin yhteisö kohdistaa tukensa kunkin ehdokasvaltion erityistarpeisiin ja tukee niitä liittymisongelmien erityisongelmien ratkaisemisessa.

Neuvosto hyväksyi Turkin ensimmäisen liittymiskumppanuuden maaliskuussa 2001. Komission lokakuussa 2002 julkistamassa laajentumisen strategia-asiakirjassa todettiin, että komissio aikoo tehdä ehdotuksen Turkkia koskevasta tarkistetusta liittymiskumppanuudesta. Komissio esitti maaliskuussa 2003 tarkistetun liittymiskumppanuuden, ja neuvosto hyväksyi sen saman vuoden toukokuussa. Lokakuussa 2004 antamassaan suosituksessa komissio ehdotti jatkuvuuden ja poliittisen uudistusprosessin peruuttamattomuuden takaamiseksi, että EU:n olisi edelleen seurattava poliittisten uudistusten etenemistä erittäin tarkasti. Komissio ehdotti ennen muuta tarkistetun liittymiskumppanuuden hyväksymistä vuonna 2005.

Turkin odotetaan laativan suunnitelman, johon sisältyy aikataulu ja erityistoimet liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tarkistettu liittymiskumppanuus on perustana tietyille politiikan välineille, joita käytetään ehdokasvaltion auttamiseksi sen valmistautuessa jäsenyyteen. Tarkistettu liittymiskumppanuus on myös tulevien poliittisten uudistusten perusta ja mitta-asteikko edistymistä arvioitaessa.

2. PERIAATTEET

Turkin tärkeimmät ensisijaiset tavoitteet liittyvät sen valmiuksiin täyttää Kööpenhaminan Eurooppa-neuvostossa vuonna 1993 määritellyt edellytykset ja neuvoston 3 päivänä lokakuuta 2005 hyväksymien neuvottelukehysten vaatimukset.

3. ENSISIJAISET TAVOITTEET

Liittymiskumppanuuteen sisältyvien ensisijaisten tavoitteiden valinnassa on perusteena käytetty maan realistisia mahdollisuuksia saavuttaa tavoitteet tai edistyä niiden toteuttamisessa huomattavasti lähivuosien aikana. Tavoitteet jaetaan lyhyen aikavälin tavoitteisiin, jotka odotetaan toteutettavan vuoden tai kahden kuluessa, ja keskipitkän aikavälin tavoitteisiin, jotka odotetaan toteutettavan kolmen tai neljän vuoden kuluessa. Tavoitteet liittyvät sekä lainsäädäntöön että sen täytäntöönpanoon.

Tarkistetussa liittymiskumppanuudessa määritetään Turkin liittymisvalmistelujen ensisijaiset alat. Turkin on kuitenkin lopulta pyrittävä ratkaisemaan kaikki määräaikaiskertomuksessa mainitut ongelmat. Lisäksi on tärkeää, että Turkki täyttää lainsäädännön lähentämistä ja yhteisön säännöstön täytäntöönpanoa koskevat sitoumuksensa, jotka on tehty assosiaatiosopimuksen, tulliliitosta tehdyn sopimuksen ja EY–Turkki-assosiaationeuvoston päätösten nojalla tehtyjen sitoumusten mukaisesti muun muassa maataloustuotteiden kauppajärjestelmän osalta.

3.1. Lyhyen aikavälin ensisijaiset tavoitteet

Vahvistettu poliittinen vuoropuhelu ja poliittiset arviointiperusteet

DEMOKRATIA JA OIKEUSVALTION PERIAATTEET

Julkishallinto

– On jatkettava julkishallinnon ja henkilöstöpolitiikan uudistusta tehokkuuden, vastuullisuuden ja avoimuuden lisäämiseksi.

– On taattava tehokas, avoin ja osallistava paikallishallinto etenkin hiljattain hyväksytyn uuden lainsäädännön täytäntöönpanon kautta.

– On perustettava täysin toimiva oikeusasiamiesjärjestelmä.

Siviilien ja armeijan suhteet

– On jatkettava armeijan siviilivalvonnan saattamista vastaamaan EU:n jäsenvaltioissa sovellettavaa käytäntöä. On huolehdittava, että siviiliviranomaiset toteuttavat valvontatehtävänsä kaikilta osin erityisesti kansallisen turvallisuusstrategian laadinnassa ja täytäntöönpanossa. Turvallisuusasioissa on edettävä kohti suurempaa vastuullisuutta ja avoimuutta.

– On perustettava sotilas- ja puolustuspolitiikan ja kaikkien niihin liittyvien menojen parlamentaarinen valvontajärjestely, johon kuuluu myös ulkoinen tarkastus.

– On poistettava sotilastuomioistuimilta kaikki vielä jäljellä olevat valtuudet tuomita siviileitä.

Oikeusjärjestelmä

– On varmistettava, että kaikki oikeusviranomaiset tulkitsevat ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevia säännöksiä, uusi rikoslaki mukaan luettuna, johdonmukaisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen määräysten ja siihen liittyvän oikeuskäytännön mukaisesti.

– On taattava oikeuslaitoksen riippumattomuus erityisesti tuomarien ja syyttäjien korkean neuvoston sekä uusien tuomarien ja syyttäjien nimittämisen osalta.

– On taattava syyttäjän ja puolustuksen tasavertaisuus rikosasiain käsittelyssä ja oikeudenkäynneissä.

– On annettava lisää Euroopan ihmisoikeussopimuksen soveltamiseen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön liittyvää koulutusta tuomareille ja syyttäjille.

– On lisättävä oikeuslaitoksen tehokkuutta etenkin parantamalla sen institutionaalisia valmiuksia ja hyväksymällä uusi siviiliprosessilaki.

– On edettävä alueellisten väliasteen muutoksenhakutuomioistuinten perustamisessa.

Korruption vastainen toiminta

– On vahvistettava kaikkia instituutioita, jotka ovat mukana korruption vastaisissa toimissa, sekä koordinoidaan niiden toimintaa entistä paremmin.

– On taattava virkamiesten eettisen käytöksen periaatteita koskevan asetuksen täytäntöönpano ja ulotettava sen säännökset koskemaan myös vaaleilla valittuja edustajia sekä oikeuslaitosten, yliopistojen ja armeijan henkilöstöä.

– On rajattava parlamentaarisen koskemattomuuden soveltamisalaa EU:n käytännön mukaiseksi.

IHMISOIKEUDET JA VÄHEMMISTÖJEN SUOJELU

Kansainvälisten ihmisoikeuslakien noudattaminen

– On edistettävä ihmisoikeuksia riippumattoman ja riittävät voimavarat omaavan kansallisen ihmisoikeuksien valvontalaitoksen aktiivisella tuella YK:n periaatteiden mukaisesti. On valvottava ihmisoikeustapauksia sekä tilastotietojen luotettavuutta.

– On lisättävä poliisi- ja oikeusvirastojen kouluttamista ihmisoikeuksiin ja tutkintamenetelmiin liittyvissä kysymyksissä erityisesti kidutuksen ja pahoinpitelyn estämisen tehostamiseksi.

– On ratifioitava kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen valinnaiset pöytäkirjat. On noudatettava Euroopan ihmisoikeussopimuksen määräyksiä muun muassa panemalla täytäntöön Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiot kaikilta osin.

– On pantava täytäntöön säännökset oikeudesta uuteen oikeudenkäyntiin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asiaa koskevien tuomioiden mukaisesti.

– On taattava sekä lainsäädännössä että käytännössä kaikille yksilöille täydet ihmisoikeudet ja perusvapaudet ilman syrjintää ja riippumatta kielestä, rodusta, ihonväristä, sukupuolesta, poliittisista mielipiteistä, uskonnosta, vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautuneisuudesta.

– On ratifioitava viranomaisten harjoittaman syrjinnän yleisesti kieltävä Euroopan ihmisoikeussopimuksen pöytäkirja n:o 12.

Poliittiset oikeudet ja kansalaisoikeudet

Kidutuksen ja pahoinpitelyn estäminen

– On taattava kidutuksen ja pahoinpitelyn ”nollatoleranssi”-politiikan yhteydessä hyväksyttyjen toimenpiteiden täytäntöönpano Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan neuvoston kidutuksen vastaisen komitean suositusten mukaisesti.

– On tehostettava rankaisemattomuuden vastaisia toimia. On taattava, että syyttäjät huolehtivat tapausten nopeasta ja tehokkaasta tutkimisesta, jonka perusteella tuomioistuimet saavat selville syylliset ja rankaisevat heitä.

– On taattava Istanbulin pöytäkirjan täytäntöönpano koko maassa erityisesti lisäämällä lääketieteellistä asiantuntemusta.

– On ratifioitava kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja, jossa määrätään säilöönottolaitosten riippumattoman valvontajärjestelmän perustamisesta.

Vireillepano-oikeus

– On parannettava mahdollisuuksia puolustautua tehokkaasti esimerkiksi tarjoamalla oikeusapua ja tasokkaita tulkkipalveluita.

– On taattava, että kansalaiset tietävät oikeutensa olla yksityisesti yhteydessä asianajajaan ja kykenevät niin tekemään ja toimittamaan tapahtuneesta tiedon sukulaisille heti pidätyksen jälkeen.

Sananvapaus, yhdistymisvapaus ja rauhanomaisen kokoontumisen vapaus

– On taattava oikeus harjoittaa sananvapautta, johon kuuluu myös lehdistönvapaus, Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti.

– On korjattava niiden ihmisten tilanne, jotka on asetettu syytteeseen tai tuomittu rangaistukseen väkivallattomien mielenilmauksien vuoksi.

– On pantava täytäntöön yhdistymisvapauteen ja rauhanomaisen kokoontumisen vapauteen liittyvät uudistukset Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja siihen liittyvän oikeuskäytännön mukaisesti. On pantava täytäntöön toimenpiteitä turvallisuusjoukkojen liiallisen voimankäytön estämiseksi.

– On yhdenmukaistettava poliittisiin puolueisiin sovellettavat säännökset EU:n käytännön kanssa.

– On yhdenmukaistettava poliittisten puolueiden rahoitus ja tilintarkastus EU:n käytännön kanssa.

– On edistettävä kansalaisyhteiskunnan kehitystä ja sen mahdollisuuksia vaikuttaa julkisen sektorin toimintalinjoihin.

– On edistettävä avointa kommunikaatiota ja yhteistyötä kaikkien turkkilaisen kansalaisyhteiskunnan alojen ja niiden eurooppalaisten kumppanien välillä.

Uskonnonvapaus

– On hyväksyttävä laki, joka käsittelee kattavasti kaikkia muiden kuin islamilaisten uskonnollisten vähemmistöjen ja yhteisöjen kohtaamia vaikeuksia eurooppalaisten standardien mukaisesti. On pitäydyttävä kaikkien muiden kuin islamilaisten uskonnollisten yhdyskuntien järjestöille kuuluvan tai kuuluneen omaisuuden kaikesta myynnistä ja konfiskoinnista ennen edellä mainitun lain hyväksymistä.

– On saatettava kaikkien yksilöiden ja uskonnollisten yhteisöjen ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapautta koskevat säännökset Euroopan ihmisoikeussopimusta vastaaviksi ja pantava nämä säännökset täytäntöön sekä otettava huomioon Euroopan neuvoston rasismin ja suvaitsemattomuuden vastaisen komission suositukset.

– On varmistettava näiden yhteisöjen toimintaedellytykset EU:n jäsenvaltioiden käytännön mukaisesti. Tämä käsittää yhteisöjen, niiden jäsenten ja varojen oikeussuojan, opetuksen, pappien koulutuksen ja nimittämisen ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen pöytäkirjan N:o 1 mukaisen omaisuudensuojan.

Taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet

Naisten oikeudet

– On pantava täytäntöön naisten oikeuksiin liittyvä lainsäädäntö, erityisesti siviililaki, uusi rikoslaki ja perheen suojelua koskeva laki.

– On jatkettava kaiken naisiin kohdistuvan väkivallan, kunnian nimissä tehdyt rikokset mukaan luettuina, vastaisia toimenpiteitä. On taattava erikoiskoulutus tuomareille, syyttäjille, lainvalvontaviranomaisille, kunnallisviranomaisille ja muille vastuullisille instituutioille sekä perustettava kaikkiin suurempiin kuntiin väkivallan uhassa eläville naisille turvapaikkoja nykyisen lainsäädännön mukaisesti.

– On jatkettava naisten yhteiskunnallisen aseman edistämistä, johon sisältyy myös heidän koulutuksensa ja osallistumisensa työmarkkinoille sekä poliittiseen ja sosiaaliseen elämään, ja tuettava naisjärjestöjen kehittämistä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ammattiyhdistystoiminta

– On taattava, että ammattiyhdistysten kaikkia oikeuksia kunnioitetaan EU:n normien ja ILO-yleissopimusten mukaisesti erityisesti järjestäytymisoikeuden, lakko-oikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden osalta.

– On lujitettava työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua sekä edistettävä yhteistyötä EU-kumppanien kanssa.

Vähemmistöjen oikeudet, kulttuurilliset oikeudet ja vähemmistöjen suojelu

– On taattava kulttuurinen monimuotoisuus ja edistettävä vähemmistöjen kunnioittamista ja suojelua Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan yleissopimuksen periaatteita noudattaen sekä jäsenvaltioiden parhaiden käytänteiden mukaisesti.

– On taattava vähemmistöjen oikeudellinen suoja ja erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen pöytäkirjan N:o 1 mukainen omaisuudensuoja.

– On taattava, että muitakin kieliä kuin turkkia tosiasiassa käytetään TV- ja radiotoiminnassa. On poistettava etenkin paikallisen ja alueellisen yksityisen radio- ja TV-toiminnan esteet.

– On hyväksyttävä tarvittavat toimenpiteet muiden kielten kuin turkin opettamisen tukemiseksi.

Tilanne itä- ja kaakkoisosassa

– On lakkautettava kylävartiointijärjestelmä maan kaakkoisosassa. Alue on puhdistettava jalkaväkimiinoista.

– On kehitettävä kokonaisvaltainen lähestymistapa alueellisten erojen vähentämiseksi ja erityisesti tilanteen parantamiseksi Turkin kaakkoisosassa pyrkien parantamaan kaikkien kansalaisten taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä mahdollisuuksia.

– On jatkettava toimenpiteitä, joilla helpotetaan maan sisäisten pakolaisten paluuta alkuperäisille asuinseuduilleen YK:n pääsihteerin erityisedustajan suositusten mukaisesti.

– On taattava oikeudenmukainen ja nopea korvaus niille, joille on aiheutunut menetyksiä ja vahinkoa kaakkoisosan turvallisuustilanteen takia.

ALUEELLISET KYSYMYKSET JA KANSAINVÄLISET VELVOITTEET

Kypros

– On tuettava edelleen ponnisteluja löytää Kyproksen ongelmaan kokonaisvaltainen ratkaisu YK:n puitteissa ja Euroopan unionin perustana olevien periaatteiden mukaisesti.

– On pantava kaikilta osin täytäntöön pöytäkirja, jolla Ankaran sopimus mukautetaan kymmenen uuden jäsenvaltion, joihin myös Kypros kuuluu, liittymiseen EU:hun[4].

– On ryhdyttävä toimiin Turkin ja kaikkien EU:n jäsenvaltioiden, Kyproksen tasavalta mukaan luettuna, kahdenvälisten suhteiden normalisoimiseksi.

Rajariitojen rauhanomainen ratkaiseminen

– On jatkettava ponnisteluja selvittämättömien rajariitojen ratkaisemiseksi YK:n peruskirjan mukaista riitojen rauhanomaisen ratkaisemisen periaatetta noudattaen käyttäen tarvittaessa hyväksi Kansainvälisen tuomioistuimen toimivaltaa.

Assosiaatiosopimuksen mukaiset velvoitteet

– On pantava täytäntöön assosiaatiosopimuksen yhteydessä annetut sitoumukset tulliliitto mukaan luettuna.

Taloudelliset arviointiperusteet

– On jatkettava nykyisen rakenneuudistusohjelman, josta on sovittu Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailmanpankin kanssa, täytäntöönpanoa ja varmistettava erityisesti julkisten menojen valvonta.
– On saatettava päätökseen rahoitusalaa koskevan uudistuksen toteuttaminen erityisesti siltä osin kuin on kyse vakavaraisuus- ja avoimuusvaatimusten ja niiden valvonnan mukauttamisesta kansainvälisiin normeihin.
– On turvattava markkinoiden sääntelystä vastaavien viranomaisten riippumattomuus.
– On nopeutettava valtion yritysten ja laitosten, erityisesti valtion omistamien pankkien, yksityistämistä sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen.
– On jatkettava markkinoiden vapauttamista ja hintauudistuksia erityisesti energian, tupakkatuotteiden ja sokerin osalta.
– On jatkettava taloudellista vuoropuhelua EU:n kanssa erityisesti liittymistä valmistelevien julkisen talouden seurantamenettelyjen yhteydessä ja painottaen makrotalouden vakautta ja ennustettavuutta edistäviä toimenpiteitä sekä rakenneuudistusten toteuttamista.

[4] Katso myös Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden 21.9.2005 antama julkilausuma.

– On pantava täytäntöön toimia epävirallisen talouden aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseksi.
– On parannettava erityisesti nuorempien ikäluokkien ammatilliseen koulutukseen suunnattuja toimia.
– On pyrittävä ratkaisemaan työmarkkinoiden epätasapaino.
– On parannettava liiketoimintaympäristöä ja erityisesti kauppatuomioistuinten toimintaa. Tätä varten on parannettava kaupallisen oikeuslaitoksen toimintaa ja kiinnitettävä erityistä huomiota oikeuslaitoksen riippumattomuuteen ja asiantuntijatodistajajärjestelmän asianmukaiseen käyttöön.
– On saatettava päätökseen rahoitusalan uudistus ja jatkettava maatalousalan uudistusta.
– On taattava yleisen koulutus- ja terveystason parantaminen kiinnittäen erityistä huomiota nuorempiin sukupolviin ja epäedullisessa asemassa oleviin alueisiin.
– On helpotettava ja edistettävä ulkomaista suoraa sijoittamista.

EDELLYTYKSET TÄYTTÄÄ JÄSENYYTEEN LIITTYVÄT VELVOITTEET

Tavaroiden vapaa liikkuvuus

– On saatettava päätökseen kaupan teknisten ja hallinnollisten esteiden poistaminen. On taattava tavaroiden markkinavalvonta ja vapaa liikkuvuus.
– On saatettava päätökseen perustamissopimuksen 28–30 artiklan vastaisten toimenpiteiden määrittäminen ja lakkautettava kyseiset toimenpiteet. Erityisesti on lakkautettava kaikki harkinnanvaraiset tuontilisenssit ja pantava yhdenmukaistamattomilla aloilla täytäntöön molemminpuolisen tunnustamisen periaate.
– On poistettava kaikki tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoitukset, jotka johtuvat EU:n jäsenvaltioista kotoisin olevien liikenteenharjoittajien syrjinnästä näiden kansallisuuden tai aiempien satamakäyntien vuoksi.
– On taattava varmentamisen, vaatimustenmukaisuuden arvioinnin ja CE-merkinnän toteuttaminen uutta yleistä lähestymistapaa soveltavien direktiivien mukaisesti. On vahvistettava nykyisiä markkinavalvonnan ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin elimiä laitehankintojen ja koulutuksen avulla, minkä lisäksi on luotava yhteensopiva hallinnon infrastruktuuri.
– On kehitettävä tehokas metrologian infrastruktuuri ja tuettava mahdollisuuksia käyttää tieteellistä ja teollista metrologiaa laajemmin.

Sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisvapaus

– On määriteltävä metodologia ja etenemissuunnitelma sijoittautumisoikeuteen ja palvelujen tarjoamisvapauteen liittyvien EY:n perustamissopimuksen määräysten soveltamista mahdollisesti haittaavien esteiden seulomiseksi.
– On määriteltävä etenemissuunnitelma ammatillisten tutkintojen vastavuoroisen tunnustamista koskevan säännöstön lähentämiseksi yhteisön säännöstön kanssa sekä tarvittavien hallinnollisten valmiuksien hankkimiseksi ja pantava etenemissuunnitelma täytäntöön.
– On määriteltävä etenemissuunnitelma postipalveluja koskevien yhteisön säännösten panemiseksi täytäntöön.

Pääomien vapaa liikkuvuus

– On poistettava kaikki ulkomaisia EU:n alueelta peräisin olevia suoria sijoituksia koskevat rajoitukset kaikilta toimialoilta.

Julkiset hankinnat

– On nopeutettava julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa erityisesti yleishyödyllisen alan myönnytysten ja muutoksenhakumenettelyjen suhteen.
– On lisättävä julkisista hankinnoista vastaavan viranomaisen valmiuksia panna täytäntöön uusi julkisia hankintoja koskeva laki.

Teollis- ja tekijänoikeuslaki

– On parannettava teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön täytäntöönpanoa vahvistamalla lainvalvontaelinten ja oikeusviranomaisten hallinnollisia valmiuksia ja koordinaatiota. On pyrittävä ratkaisemaan etenkin tavaramerkkien väärentämiseen ja laittomaan kopiointiin liittyvät ongelmat erityisesti kirjojen ja muiden tiedotusvälineiden osalta.
– On päästävä EU:n kanssa molempien osapuolten hyväksymään ratkaisuun geneerisistä sovellutuksista lääkealalla.

Kilpailu

– On yhdenmukaistettava valtiontukea koskeva lainsäädäntö yhteisön säännöstön kanssa myös herkillä aloilla kuten teräsalalla, perustettava kansallinen valtiontukien valvontaviranomainen ja taattava valtiontukien tarkka valvonta.
– On taattava kilpailun ja valtiontukien alalla avoimuus ja jatkuva tietojenvaihto.
– On saatava päätökseen yhteisön kilpailua koskevan johdetun oikeuden säännösten saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Rahoituspalvelut

– On toteutettava tarvittavat täytäntöönpanotoimenpiteet uuden pankkilain mukaisesti. On taattava jatkuva edistyminen luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin sovellettavia pääomavaatimuksia koskevan uuden sääntelykehyksen etenemissuunnitelman täytäntöönpanossa.
– On lujitettava pankkien ulkopuolisen rahoitussektorin vakavaraisuus- ja valvontanormeja sekä tarpeen mukaan järkiperäistettävä valvontarakenteita.

Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

– On taattava tariffeja ja toimilupia koskevan lainsäädännön täytäntöönpano.
– On hyväksyttävä ja pantava täytäntöön sähköistä viestintää koskeva yhteisön säännöstön kanssa yhdenmukaistettu lainsäädäntö etenkin tariffeja ja toimilupia koskevan lainsäädännön, kiinteiden yhteyksien, käyttöoikeuksien ja yhteenliittämisen, operaattorin valintamahdollisuuden ja numeron siirrettävyyden suhteen. On parannettava TV-/radiotoimintaa valvovien viranomaisten valmiuksia ja riippumattomuutta.
– On jatkettava audiovisuaalialan lainsäädännön yhdenmukaistamista erityisesti Televisio ilman rajoja -direktiivin osalta.

Maatalous ja maaseudun kehittäminen

– On hyväksyttävä tarvittavat lainsäädäntötoimenpiteet ja perustettava maaseudun kehittämiseen liittyvien EU:n välineiden toimintaan soveltuvat hallintorakenteet.

Elintarviketurvallisuus-, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

– On jatkettava nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän yhdenmukaistamista EU:n vaatimusten kanssa ja aloitettava toimet lampaiden ja vuohien merkitsemiseksi ja niiden liikkeiden rekisteröimiseksi.
– On hyväksyttävä strategia tärkeimpien eläintautien hävittämiseksi.

– On valmisteltava ohjelma elintarvikkeiden jalostuslaitosten nykyaikaistamiseksi EU:n hygienia- ja kansanterveysnormien mukaisiksi.
– On pantava täytäntöön jäämien ja zoonoosien valvontaohjelmat.

Kalatalous

– On yhdenmukaistettava kalavarojen hoitoa, kalastusalan valvontaa, tuotteiden kaupan pitämistä ja alan rakennesopeutusta koskeva lainsäädäntö yhteisön säännöstön kanssa. On parannettava hallinnollisia valmiuksia.

Liikennepolitiikka

– On poistettava kaikki nykyiset rajoitukset Kyproksen lipun alla purjehtivilta aluksilta ja Kyproksen kauppaa palvelevilta aluksilta sekä sellaiset ilmailusopimusten määräykset, jotka asettavat jäsenvaltioiden alukset eriarvoiseen asemaan kansallisuuden perusteella.
– On jatkettava lainsäädännön yhdenmukaistamista liikennettä koskevan yhteisön säännöstön kanssa kaikkien liikennemuotojen osalta.
– On vahvistettava merenkulkuhallintoa erityisesti lippuvaltion suorittaman valvonnan osalta ja parannettava Turkin laivaston turvallisuutta, jotta Turkki voidaan poistaa Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjan mustan listan lippuvaltioiden joukosta.
– On laadittava ohjelma Turkin tieliikennekaluston mukauttamiseksi yhteisön normeihin.

Energia

– On varmistettava sähkö-, maakaasu- ja ydinenergia-alan sääntelyviranomaisen riippumattomuus ja toimintakyky.
– On luotava kilpailukykyiset energian sisämarkkinat sähkö- ja kaasudirektiivien mukaisesti.
– On tuettava asteittain yhdentyvien alueellisten energiamarkkinoiden perustamista osana laajempia eurooppalaisia energiamarkkinoita. On poistettava esteet rajatylittävältä kaupalta ja kolmansien osapuolten pääsyltä markkinoille.
– On laadittava energiastrategia, jolla edistetään yhteisön säännöstön mukaisten oikeudellisten puitteiden täytäntöönpanoa.
– On aloitettava lainsäädännön yhdenmukaistaminen energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä koskevan yhteisön säännöstön kanssa ja kehitettävä näiden alojen hallinnollisia valmiuksia.

Verotus

– On jatkettava valmiste- ja arvonlisäverotuksen yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa erityisesti sovellettujen verokantojen, verottomien liiketoimien soveltamisalan ja verojen rakenteen osalta, minkä lisäksi on kumottava syrjintää mahdolliset aiheuttavat verotoimenpiteet.
– On jatkettava lainsäädännön yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa välittömän verotuksen alalla. Tämä koskee myös tietojenvaihtoa EU:n jäsenvaltioiden kanssa veronkierron ja veropetosten estämisen helpottamiseksi.
– On sitouduttava yritysverotukseen sovellettavissa menettelysäännöissä vahvistettuihin periaatteisiin ja taattava, että tuleva lainsäädäntö on kyseisten periaatteiden mukaista.
– On tehostettava toimia verohallinnon nykyaikaistamiseksi ja vahvistamiseksi, jotta veronmaksajat saataisiin noudattamaan paremmin säännöksiä ja välittömien verojen ja alv-veron, tullitulojen sekä muiden epäsuorien verojen kantoa voitaisiin tehostaa. On kehitettävä tehokkaat välineet petosten estämiseksi.
– On alettava valmistella tietotekniikkajärjestelmien kehittämistä, jotta EU:n ja sen jäsenvaltioiden kanssa voidaan vaihtaa tietoja sähköisessä muodossa.

Tilastot

– On saatettava päätökseen menettelyt uuden EU:n normien mukaisen tilastolain antamiseksi ja täytäntöönpanemiseksi. Henkilöstön riittävä koulutus on varmistettava ja hallinnollisia valmiuksia parannettava.
– Tilastoinnin kehittämisstrategiaa on vahvistettava erityisesti ensisijaisilla aloilla, joita ovat: väestötilastot, työmarkkinatilastot, aluetilastot, yritystilastot (mukaan lukien yritysrekisteri) ja maataloustilastot.
– On hyväksyttävä valmisteilla olevat perusluokitukset ja otettava käyttöön tarvittavat tilastoyksiköt yritysrekisterissä.
– Kansantalouden tilinpitomenetelmiä on parannettava EKT95-järjestelmän mukaisiksi.

Sosiaalipolitiikka ja työllisyys

– On laadittava vuosittainen investointien rahoitussuunnitelma, jonka pohjana on realistinen arvio lainsäädännön yhdenmukaistamisen kustannuksista ja käytettävissä olevista julkisista ja yksityisistä resursseista.
– On luotava mahdollisuudet työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulle muun muassa poistamalla ammattiyhdistystoimintaa rajoittavat määräykset ja takaamalla ammattiyhdistysten oikeuksien kunnioittaminen.
– Työmarkkinaosapuolten toimintakyvyn kehittämiseen tähtääviä pyrkimyksiä on tuettava ottaen erityisesti huomioon niiden tuleva asema työllisyys- ja sosiaalipolitiikan kehittämisessä ja täytäntöönpanossa riippumattoman työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun kautta.
– Ponnisteluja lapsityövoiman käyttöä koskevan ongelman ratkaisemiseksi on jatkettava.
– Kaikkien niiden laitosten, jotka ovat mukana yhteisön tämän alan säännöstön saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä, valmiuksia on vahvistettava.

Yritys- ja teollisuuspolitiikka

– Teräsalan uudelleenjärjestelyä on jatkettava alan elinkelpoisuuteen tähtäävän kattavan kansallisen ohjelman puitteissa ja EU:n valtiontukisääntöjä noudattaen.
– Turkkiin suuntautuvien ulkomaisten sijoitusten edistämiseksi on laadittava strategia ja pantava se täytäntöön.

Aluepolitiikka ja rakennepoliittisten välineiden yhteensovittaminen

– Taloudellisen ja sosiaalisen koheesion strategisten puitteiden, joiden tavoitteena on alueellisten erojen vähentäminen, kehittämistä on jatkettava.
– On kehitettävä liittymisvalmisteluihin myönnettyjen EU:n varojen käytön edellyttämät oikeudelliset ja hallinnolliset puitteet.

Oikeus, vapaus ja turvallisuus

– On edelleen kehitettävä ja tehostettava kaikkia lainvalvontaelimiä sekä niiden aseman ja toiminnan lähentämistä eurooppalaisiin normeihin muun muassa kehittämällä viranomaisten välistä yhteistyötä. On laadittava poliisia koskevat eettiset säännöt. On perustettava riippumaton ja tehokas valitusjärjestelmä poliisin ja santarmilaitoksen vastuullisuuden lisäämiseksi. On kehitettävä nykyaikaisten tutkimustekniikoiden ja rikoksentorjuntastrategioiden käyttöä. On edettävä oikeuslaitosta avustavan poliisin kouluttamisessa ja sen valmiuksien kehittämisessä.
– On jatkettava toimia turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaa koskevan kansallisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi, laittoman maahanmuuton torjumiseksi ja takaisinottosopimuksen tekemiseksi EU:n kanssa.
– On aloitettava rajavalvonnan kansallisen toimintasuunnitelman täytäntöönpano muun muassa ryhtymällä toimiin ei-sotilaallisen ammattirajavartioston perustamiseksi ja raivaamalla raja-alue miinoista.

– On hyväksyttävä ja pantava täytäntöön järjestäytyneen rikollisuuden vastainen kansallinen strategia. On tehostettava järjestäytyneen rikollisuuden, huumeiden, ihmiskaupan, petosten, korruption ja rahanpesun torjuntaa.
– On laadittava yhteisön huumausainestrategian ja -toimintasuunnitelman mukainen kansallinen huumausainestrategia ja aloitettava sen täytäntöönpano.
– On annettava yhteisön säännöstön mukainen laki henkilötietojen suojasta ja perustettava riippumaton valvontaviranomainen.
– On nimettävä elin, jolla on valmiudet suojata euro väärennöksiltä.

Tiede ja tutkimus

– *On alettava suunnitella ja soveltaa kokonaisvaltaista tutkimusstrategiaa.*

Koulutus ja kulttuuri

– On tuettava kansallisen toimiston toimintaa Sokrates-, Leonardo da Vinci - ja nuoriso-ohjelmiin osallistumisen lisäämiseksi. Kulttuuri 2000 -ohjelmaan osallistumista on edistettävä.

Ympäristö

– On laadittava tarkistettu ohjelma yhteisön säännöstön saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoksi. On laadittava investointien rahoitussuunnitelma.
– Yhteisön säännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoa on jatkettava puitelainsäädännön, kansainvälisten ympäristösopimusten sekä luonnonsuojelua, veden laatua, ympäristön pilaantumisen yhtenäistä ehkäisyä ja vähentämistä ja jätehuoltoa koskevan lainsäädännön osalta. Muutettu ympäristövaikutusten arviointia koskeva direktiivi on saatettava voimaan ja pantava täytäntöön.
– On jatkettava ympäristövaatimusten sisällyttämistä muihin alakohtaisiin politiikkoihin.
– On laadittava suunnitelma ympäristölainsäädännön hallinnollisten valmiuksien, täytäntöönpanon ja soveltamisen vahvistamiseksi.
– On jatkettava rajojen yli ulottuvaa vesialan yhteistyön kehittämistä vesipuitedirektiivin ja niiden kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti, joiden sopimuspuolena EY on.

Kuluttaja-asiat ja terveyden suojelu

– Lainsäädäntö, erityisesti elintarvikelainsäädäntö ja elintarviketurvallisuussäännökset, on yhdenmukaistettava yhteisön säännöstön kanssa.
– Täytäntöönpanon edellyttämiä institutionaalisia rakenteita on kehitettävä edelleen erityisesti markkinavalvontaa varten.

Vaarallisten tuotteiden ilmoitusjärjestelmien kehittämistä kansallisella tasolla on jatkettava ja samalla on hyödynnettävä mahdollisuudet vaihtaa näitä tietoja kansainvälisellä tasolla TRAPEX-järjestelmän tai muiden vastaavien järjestelmien kautta.

Tulliliitto

– On hyväksyttävä uusi tullikoodeksi, jotta tullimääräykset alkuperäsääntöineen yhdenmukaistetaan yhteisön säännöstön kanssa.
– Vapaakauppa-alueita koskevaa lainsäädäntöä on yhdenmukaistettava yhteisön säännöstön kanssa ja sovellettava sitä erityisesti tullivalvontaa ja verotarkastusta koskevien määräysten osalta.
– On jatkettava tullihallinnon hallinnollisten ja toiminnallisten valmiuksien vahvistamista ja lähennettävä sisäisiä menettelytapoja EU:n normeihin.

– On alettava valmistella tietotekniikkajärjestelmien kehittämistä, jotta EU:n ja sen jäsenvaltioiden kanssa voidaan vaihtaa tietoja sähköisessä muodossa ensi vaiheessa tariffi- ja passitustietoja.

Ulkosuhteet ja ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka

– On saatettava päätökseen yhdenmukaistaminen EY:n yhteisen kauppapolitiikan kanssa saattamalla säännökset vastaamaan EY:n etuuskohtelujärjestelyjä, EY:n uusi yleinen tullietuusjärjestelmä (GSP-järjestelmä) mukaan luettuna.
– Toimia puuttuvien vapaakauppasopimusten tekemiseksi kolmansien maiden kanssa on jatkettava.
– Politiikkoja, jotka koskevat suhteita kolmansiin maihin, ja kantoja kansainvälisissä järjestöissä on asteittain lähennettävä EU:n ja sen jäsenvaltioiden vastaaviin politiikkoihin ja kantoihin, joihin kuuluu myös kaikkien EU:n jäsenvaltioiden jäsenyys tietyissä järjestöissä ja järjestelyissä kuten Wassenaarin järjestelyssä[5].

Varainhoidon valvonta

– On taattava julkista varainhoitoa ja valvontaa koskevan lain ripeä täytäntöönpano.
– On annettava tarvittava uusi lainsäädäntö ulkoisen tarkastuksen uudistamiseksi kansainvälisen valtiontalouden tarkastusvirastojen järjestön INTOSAI:n sääntöjen ja julkista varainhoitoa ja valvontaa koskevan lain mukaisesti Turkin tilintarkastustuomioistuimen riippumattomuuden turvaamiseksi.
– On otettava käyttöön liittymistä valmistelevaan tukeen kohdistuvien sääntöjenvastaisuuksien ja petosepäilytapausten käsittelyssä tarvittavat menettelyt, mikä käsittää myös sääntöjenvastaisuuksien ilmoittamisen komissiolle.
– Täytäntöönpanojärjestelmää liittymisvalmisteluihin myönnettyjen yhteisön varojen hallinnointia varten on lujitettava ja mukautettava liittymistä valmistelevien välineiden kehitykseen.
– On perustettava EU:n varojen tehokkaan ja yhtäläisen suojelun ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) kanssa tehtävän yhteistyön edellyttämät hallinnolliset rakenteet.

3.2 Keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet

Taloudelliset arviointiperusteet

– Yksityistämisohjelma on saatettava päätökseen.
– Maatalousuudistus on saatettava päätökseen.
– Eläke- ja sosiaaliturvajärjestelmän kestävyys on varmistettava.
– Yleistä koulutus- ja terveystasoa on edelleen parannettava kiinnittäen erityistä huomiota nuorempiin sukupolviin ja epäedullisessa asemassa oleviin alueisiin.

EDELLYTYKSET TÄYTTÄÄ JÄSENYYTEEN LIITTYVÄT VELVOITTEET

Sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisvapaus

– On poistettava esteet rajatylittävältä sijoittautumisoikeudelta ja palvelujen tarjoamisvapaudelta.

---

[5] Katso puheenjohtajavaltion neuvoston suostumuksella 3 päivänä lokakuuta 2005 antama lausunto: Neuvottelukehysten 7 kappaletta, jossa käsitellään kansainvälisiä järjestöjä, ei pidä tulkita kyseisten kansainvälisten järjestöjen tai niiden jäsenien tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden itsenäistä päätöksentekoa ja oikeuksia rajoittavasti.

– Postipalveluja koskevien säännösten yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstön kanssa on aloitettava. Postipalvelujen vapauttaminen on aloitettava ja on perustettava kansallinen sääntelyviranomainen.
– Ammattitutkintojen tunnustamista koskevia säännöksiä on merkittävästi yhdenmukaistettava yhteisön säännöstön kanssa.

Julkiset hankinnat

– On taattava, että hankintaviranomaiset ja -yksiköt panevat julkisia hankintoja koskevat määräykset tehokkaasti täytäntöön kaikilla tasoilla, mikä koskee myös operationaalisten välineiden kehittämistä ja käyttämistä, koulutuksen tarjoamista sekä hankintaviranomaisten ja -yksiköiden hallinnollisten valmiuksien parantamista.

– On edistettävä sähköisten välineiden käyttöä hankintaprosessissa.

– On otettava käyttöön kattava kansallinen strategia, johon sisältyy myös sähköisten välineiden käyttö hankintaprosessin kaikissa vaiheissa, Turkin julkisia hankintoja koskevan järjestelmän kehittämiseksi.

Teollis- ja tekijänoikeuslaki

– On saatettava teollis- ja tekijänoikeuslainsäädännön yhdenmukaistaminen päätökseen ja taattava sen soveltaminen lujittamalla täytäntöönpanorakenteita ja -menettelyjä, täytäntöönpanoviranomaiset ja oikeuslaitos mukaan luettuna.

Rahoituspalvelut

– On edistyttävä huomattavasti pääomavaatimuksia koskevan uuden sääntelykehyksen täytäntöönpanossa pankkivalvonta- ja sääntelyviraston (BRSA) yksityiskohtaisen etenemissuunnitelman mukaisesti.
– On edistyttävä merkittävästi lainsäädännön yhdenmukaistamisessa yhteisön säännöstön kanssa pankkien ulkopuolisella rahoitussektorilla.

Yhtiöoikeus

– Lainsäädännön yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstön kanssa on saatettava päätökseen.
– On otettava käyttöön EU:n normien mukainen yleinen tilinpäätössäännöstö, jossa hyödynnetään yhteisön säännöstön mukaisia poikkeuksia.
– On tiukennettava tiedonantovaatimuksia. Erityisesti on edellytettävä kaikilta yrityksiltä, että ne esittävät varmennetut lausunnot oikeushenkilön asemastaan ja konsolidoidut tilinpäätökset niin, että ne ovat julkisesti nähtävillä.
– On parannettava kaikkien alan viranomaisten valmiuksia valvoa tilinpäätösnormeja ja soveltaa niitä.

Kilpailu

– On tehostettava täytäntöönpanoa kilpailunrajoituksiin ja valtiontukiin liittyvillä aloilla kiinnittäen erityisesti huomiota monopoleihin ja erityis- tai yksinoikeuksista nauttiviin yrityksiin.
– On jatkettava teräsalan uudelleenjärjestelyä yhteisesti sovitun kattavan alakohtaisen ohjelman puitteissa.
– Tietoa kilpailunrajoitus- ja valtiontukisäännöistä on lisättävä markkinoiden kaikkien toimijoiden ja tuen myöntäjien keskuudessa.

Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

– On saatettava päätökseen televiestintäalan yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstön kanssa ja valmisteltava markkinoiden täyttä vapauttamista.
– Audiovisuaalisalan lainsäädännön yhdenmukaistaminen on saatettava päätökseen ja parannettava televisio- ja radiotoimintaa valvovan riippumattoman viranomaisen toimintavalmiuksia.

Maatalous ja maaseudun kehittäminen

– On jatkettava yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän perustamistyötä erityisesti viljelylohkojen tunnistamisjärjestelmän osalta.

Elintarviketurvallisuus, eläinlääkintä ja kasvinsuojelu

– On yhdenmukaistettava eläinlääkintä-, elintarviketurvallisuus- ja kasvinsuojelulainsäädäntö yhteisön säännöstön kanssa.
– On huolehdittava eläinlääkintä-, kasvinsuojelu- ja elintarviketurvallisuuslainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämistä hallinnollisista valmiuksista.
– On perustettava EU:n vaatimusten mukainen eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä lampaille ja vuohille.
– Elintarvikkeiden jalostuslaitoksia on kehitettävä sen varmistamiseksi, että ne pystyvät täyttämään EU:n elintarviketurvallisuutta koskevat normit ja lainsäädännön vaatimukset. Maitotilat on nykyaikaistettava.
– Elintarviketurvallisuuden valvontajärjestelmä on pantava täytäntöön.
– On perustettava eläinten ruhojen keräysjärjestelmä ja eläinperäisten sivutuotteiden käsittelyjärjestelmä.
– On pantava täytäntöön tärkeimpien tautien hävittämistä koskevat suunnitelmat.
– Kasvilajikerekisteröintijärjestelmä on yhdenmukaistettava EU:n vaatimusten mukaiseksi.

Kalatalous

– On saatettava loppuun yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanon takaavien asianmukaisten hallintorakenteiden perustaminen ja välineistön hankinta keskus- ja paikallistasolla.

Liikennepolitiikka

– Lainsäädännöllinen ja hallinnollinen yhdenmukaistaminen on saatettava loppuun kaikkien liikennemuotojen osalta. Tieliikenteen osalta tämä koskee etenkin markkinoillepääsyä, liikenneturvallisuutta, ajoneuvojen katsastamista, maanteillä tehtäviä tarkastuksia sekä sosiaali- ja verosäännöksiä ja teknisiä määräyksiä. Myös meriturvallisuuden olisi sisällyttävä meriliikenteeseen.
– On taattava liikennelainsäädännön täytäntöönpano ja soveltaminen maantie-, meri- ja ilmaliikenteen osalta (erityisesti lentoturvallisuus ja ilmaliikenteen hallinta). Tämän vuoksi on parannettava asiaan liittyvien instituutioiden valmiuksia panna lainsäädäntö täytäntöön ja soveltaa sitä siviili-ilmailun sekä tie- ja raideliikenteen kaikilla osa-alueilla.
– On saatettava loppuun kansallisen rautatieyhtiön uudelleenjärjestely ja avattava rautatiemarkkinat yhteisön säännöstön edellyttämällä tavalla.
– On pantava täytäntöön ohjelma Turkin meri- ja tieliikennekaluston tekniseksi mukauttamiseksi yhteisön normeihin.

Energia

– Kansallisen lainsäädännön yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstön kanssa on saatettava päätökseen.
– Hallinto- ja sääntelyrakenteiden vahvistamista on jatkettava.

– Energialaitosten toiminta on järjestettävä uudelleen ja energiamarkkinat on avattava kilpailulle yhteisön säännöstön mukaisesti.
– On taattava korkea ydinturvallisuuden taso. Kun luodaan ydinenergian tuotantovalmiudet, on hyvissä ajoin ennen kuin lupien myöntäminen alkaa varmistettava sääntelyviranomaisten riippumattomuus ja lisättävä sen voimavaroja. On taattava, että ympäristövaikutusten arvioinnit tehdään täysin ympäristövaikutusten arviointia koskevan direktiivin mukaisesti.

Verotus

– On edettävä merkittävästi siinä, että verotuksen yhdenmukaistaminen yhteisön verosäännöstön ja yritysverotukseen sovellettavien menettelysääntöjen kanssa arvonlisäveron, valmisteveron ja välittömän verotuksen osalta saatetaan päätökseen.
– On jatkettava verohallinnon tehostamista ja nykyaikaistamista myös tietotekniikka-alan osalta, verotulojen kannon parantamiseksi. On jatkettava tietotekniikkajärjestelmien kehittämisen valmistelua, jotta EU:n ja sen jäsenvaltioiden kanssa voidaan vaihtaa tietoja sähköisessä muodossa.

Talous- ja rahapolitiikka

– Lainsäädännön yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstön kanssa niiden säännösten osalta, jotka koskevat julkisten viranomaisten rahoituslaitoksilta saamien erityisoikeuksien ja julkisen sektorin suoran rahoituksen kieltämistä, on saatettava loppuun.

Tilastot

– Yritysrekisteri on saatettava vastaamaan Euroopan unionin normeja.
– Makrotalouden tilastojen yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa on jatkettava erityisesti BKT-arvioiden, yhdenmukaistettujen kuluttajahintaindeksien, lyhyen aikavälin indikaattoreiden, maksutaseen ja työllisyystilastojen osalta.
– On lujitettava valtion tilastolaitoksen suorittamaa koordinointia valtion eri virastoista peräisin olevien tietojen keruun ja käsittelyn parantamiseksi.
– On tehostettava hallinnollisten lähteiden käyttämistä tietojen keruussa.
– Julkista taloutta koskevien tilastojen on yhdenmukaistaminen kaikilta osin EKT-1995:n vaatimusten kanssa on saatava päätökseen.

Sosiaalipolitiikka ja työllisyys

– Yhteisön säännöstön ottaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on saatettava päätökseen ja lujitettava siihen liittyviä hallinto- ja täytäntöönpanorakenteita, työsuojeluhallinto mukaan lukien.
– Sosiaalipolitiikkaa ja työllisyyttä koskevan yhteisön säännöstön täytäntöönpano ja soveltaminen on varmistettava.
– On laadittava kansallinen työllisyysstrategia, jossa tavoitteeksi asetetaan osallistuminen eurooppalaiseen työllisyysstrategiaan, mikä käsittää myös yhteisen työllisyyskatsauksen valmistelun ja toteutuksen; lisäksi on kehitettävä valmiuksia seurata työmarkkinoiden ja yhteiskunnan kehitystä.
– On laadittava sosiaalisen osallisuuden edistämisen kansallinen strategia ja koottava tähän liittyviä tietoja EU:n käytännön mukaisesti.
– Sosiaalista suojelua on kehitettävä edelleen muun muassa vakiinnuttamalla sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmän uudistus niin, että sen rahoitus saadaan kestävälle pohjalle ja sosiaalinen turvaverkko vahvistuu.

Yritys- ja teollisuuspolitiikka

– On jatkettava pk-yritysten liiketoimintaolosuhteiden yksinkertaistamista ja yhdenmukaistettava pk-yrityksen määritelmä EU:ssa käytetyn määritelmän kanssa.

Euroopan laajuiset verkot

– Liikenneinfrastruktuurin tarvearvioinnissa ensisijaisiksi määritellyt hankkeet on pantava täytäntöön Euroopan yhteisön liikenteen alan Euroopan laajuisia verkkoja koskevien suuntaviivojen mukaisesti.
– Energia-alan Euroopan laajuisia verkkoja koskevissa Euroopan yhteisön suuntaviivoissa yhteisen edun mukaisiksi merkittyjen hankkeiden täytäntöönpanoa Turkissa on edistettävä.

Aluepolitiikka ja rakennepoliittisten välineiden yhteensovittaminen

– On jatkettava aluepolitiikan täytäntöönpanon edellyttämien hallinnollisten valmiuksien parantamista sekä keskus- että aluetasolla.
– On laadittava monivuotiset talousarviomenettelyt, joiden yhteydessä vahvistetaan perusteet maan eri alueilla tehtävien julkisten investointien asettamiseksi tärkeysjärjestykseen.

Oikeus, vapaus ja turvallisuus

– Santarmiston asema ja toimenkuva on mukautettava eurooppalaisiin normeihin.
– Viisumilainsäädännön ja -käytäntöjen yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa on jatkettava.
– Turvapaikkaoikeutta koskevien säännösten yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstön kanssa on jatkettava poistamalla vuoden 1951 Geneven yleissopimukseen tehty maantieteellinen varauma. On vahvistettava turvapaikkahakemusten käsittely- ja ratkaisujärjestelmää ja kehitettävä sosiaalista tukea ja integraatiotoimenpiteitä pakolaisia varten.
– Huumeiden torjunnan alalla on jatkettava kansallisen yhteyspisteen vahvistamista.
– On jatkettava tullilaitoksen valmiuksien kehittämistä muun muassa tulliyhteistyösopimuksia tekemällä ja ottamalla käyttöön liikkuvia valvontayksiköitä.
– Tietosuojan alalla yhteisön säännöstön täytäntöönpano on taattava perustamalla riippumaton valvontaviranomainen.
– Maahanmuuttoa koskeva yhteisön säännöstö ja parhaat käytänteet on omaksuttava ja pantava täytäntöön laittoman maahanmuuton estämiseksi.
– Yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön ja parhaiden käytänteiden kanssa on jatkettava rajavalvonnan kansallisen toimintasuunnitelman mukaisesti ja valmistaudutaan täydelliseen yhdenmukaisuuteen Schengenin säännöstön kanssa.
– Yhteisön säännöstö on omaksuttava ja pantava täytäntöön korruption, huumausaineiden, järjestäytyneen rikollisuuden ja rahanpesun torjunnassa sekä rikos- ja yksityisoikeudellisissa kysymyksissä tehtävän oikeudellisen yhteistyön aloilla sekä euron ja yhteisön taloudellisten etujen rikosoikeudellisessa suojaamisessa.

Koulutus ja kulttuuri

– Lainsäädäntö on yhdenmukaistettava EU:n kulttuurista monimuotoisuutta koskevien politiikkojen kanssa, joihin kuuluu myös kulttuurillista monimuotoisuutta koskeva UNESCOn yleissopimus.

Ympäristö

– Yhteisön säännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä on jatkettava ja samalla vahvistettava ympäristönsuojelun toteuttamisessa tarvittavia institutionaalisia ja hallinnollisia valmiuksia sekä valvontakapasiteettia, tietojen keruu mukaan luettuna.
– Kestävän kehityksen periaatteet on sisällytettävä alakohtaisten politiikkojen määrittelyyn ja täytäntöönpanoon.

– Muutetun ympäristövaikutusten arviointia koskevan direktiivin ottaminen kokonaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, voimaan saattaminen ja täytäntöönpano on taattava.

– On vahvistettava jätehuoltosuunnitelma ja pantava se täytäntöön.

Tulliliitto

– Tullilainsäädännön yhdenmukaistaminen on saatettava päätökseen erityisesti vapaa-alueita, kaksikäyttötuotteita ja -teknologioita, huumausaineiden esiasteita sekä tuoteväärennöksiä ja piraattituotteita koskevien säännösten osalta.
– On jatkettava toimia tullivalvonnan ja -toiminnan nykyaikaistamiseksi ja taattava, että kaikki tullitoimipaikat on varustettu tietotekniikan infrastruktuurilla.
– Valmisteluja tietotekniikkajärjestelmien yhteenliitettävyyden saavuttamiseksi EU:n kanssa on jatkettava.

Varainhoidon valvonta

– On parannettava kaikkien instituutioiden, jotka osallistuvat hajautetussa täytäntöönpanojärjestelmässä (DIS) liittymisvalmisteluihin myönnettyjen yhteisön varojen hallinnointiin, nykyisiä hallinto- ja valvontavalmiuksia.
– On valmisteltava kaikki liittymisvalmisteluihin myönnettyjen yhteisön varojen hallintoon osallistuvat instituutiot laajennetun hajautetun täytäntöönpanojärjestelmän (EDIS) mukaiseen akkreditointiin.
– On valmistauduttava nimittämään operationaalisesti riippumaton petostentorjuntaviranomainen.
– On parannettava EY:n taloudellisten etujen turvaamista varten perustettujen hallintorakenteiden valmiuksia.

4. OHJELMASUUNNITTELU

Komissio tekee vuosittain rahoituspäätökset liittymiskumppanuudessa yksilöityjen ensisijaisten tavoitteiden saamasta rahoitustuesta noudattaen liittymistä valmistelevasta rahoitustuesta Turkille (vuoden 2006 ohjelmalle) annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2500/2001 8 artiklassa vahvistettua menettelyä ja liittymistä valmistelevasta tukivälineestä annettavaa asetusta, sen jälkeen kun se on vahvistettu vuosien 2007–2013 ohjelmille. Rahoituspäätösten tekemisen jälkeen Turkin kanssa allekirjoitetaan asiaa koskeva rahoitussopimus.

5. EHDOLLISUUS

Liittymistä valmistelevien välineiden kautta hankkeiden rahoittamiseen myönnettävän yhteisön tuen edellytyksenä on, että Turkki noudattaa EY:n ja Turkin välisten sopimusten mukaisia sitoumuksiaan, myös niitä, jotka on vahvistettu tulliliittoa koskevassa päätöksessä N:o 1/95 ja muissa päätöksissä, jatkaa konkreettisia toimia Kööpenhaminassa vahvistettujen edellytysten tehokkaaksi täyttämiseksi ja edistyy ennen kaikkea tämän tarkistetun liittymiskumppanuuden erityisten ensisijaisten tavoitteiden täytäntöönpanossa. Näiden yleisten edellytysten noudattamatta jättäminen saattaa johtaa neuvoston päätökseen rahoitusavun keskeyttämisestä asetuksen (EY) N:o 2500/2001 5 artiklan nojalla. Yksittäisiin vuosiohjelmiin sisällytetään lisäksi erityisehtoja.

6. SEURANTA

Liittymiskumppanuuden täytäntöönpanossa tapahtuvaa edistystä tarkastellaan assosiaatiosopimuksessa määritettyjen soveltuvien mekanismien puitteissa ja komission määräaikaiskertomuksissa.

Assosiaatiosopimuksen mukaiset alakomiteoissa on mahdollista tarkastella liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamista ja lainsäädännön lähentämisessä, täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa tapahtunutta edistymistä. Assosiaatiokomitea käsittelee liittymiskumppanuuden ensisijaisiin tavoitteisiin liittyvää yleistä kehitystä, edistymistä ja ongelmia sekä alakomiteoiden sen käsiteltäviksi toimittamia erityisiä kysymyksiä.

Turkki ja Euroopan komissio huolehtivat yhdessä liittymistä valmistelevan rahoitustukiohjelman seurannasta yhteisen seurantakomitean välityksellä. Jotta seurannan tehokkuus voitaisiin varmistaa, kustakin rahoitussopimuksesta rahoitettaviin hankkeisiin on sisällytettävä todennettavissa ja mitattavissa olevat tulosten osoittimet. Näihin osoittimiin perustuvan seurannan avulla komissio, Phare-ohjelman hallintokomitea (ja sen IPA:n mukainen seuraaja) ja Turkki voivat tarvittaessa tarkistaa ohjelmien kohdentamista ja suunnitella uusia ohjelmia.

Phare-ohjelman hallintokomitea huolehtii siitä, että liittymistä valmistelevan ohjelman yhteydessä tehdyt rahoituspäätökset ovat yhteensopivia sekä keskenään että liittymiskumppanuuden kanssa, kuten neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2500/2001 (EYVL L 342, 27.12.2001, s. 1) säädetään.

Liittymiskumppanuutta muutetaan tarvittaessa jatkossakin asetuksen (EY) N:o 622/98 2 artiklan mukaisesti.